

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

In Passionem D.N. Iesv Christi Homeliae quinquaginta sex, Theoremata
viginti octo, totidemque sermones. In Monotesseron Praeterea Eivsdem
Passionis Dominicae, iuxta Euangelistarum & historiae fidem, Elucidatio.
Conciones ad Haec Paraeneticae in praecipuis anni & Sanctorum
festiuitatibus habitae

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXVIII

In solennitate praecelsi Sacramenti Eucharistiae.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47113)

IN SOLENNITATE PRÆCELSI SACRAMENTI Eucharistiæ.

*Quomodo se debeat homo preparare ad Eucharistiæ sumptionem.**Sermo I.*

Probet autem seipsum homo, & sic de pane illo edat, & de calice bibat. I. Corinthiorum XI. Nihil charissimi de ijs modo dicturi sumus, qui in peccatis viuunt lethalibus, aut qui, vt Augustinus dicit, in affectu adhuc peccandi sunt, hoc est, qui nondum sui sunt compotes, vt scire queant quid sit sentire consentireve tentationibus, quibus fermè continuè inuoluntur, sæpe succumbunt, quandoque resistunt, ita tamen vt vix ijde ipsi sciant in tentatione constituti, an consenserint nec ne, vt pote passionibus in ijs adhuc vigentibus vehementer, & vitijs nihil mortificatis, præsertim cum voluntas abstinendi à peccato in illis multum adhuc sit infirma. Cæterum ad eos mihi sermo est, qui non sunt sibi conscij de aliquo mortali peccato commisso, de quo non doleant, dolerentve si memoriæ occurreret. Habent præterea voluntatem per gratiam Dei abstinendi ab omni peccato, cauendi quicquid Deum offenderit. Veruntamen quia (vt conuenerunt) deuotionem actualem non sentiunt, aut feruens desiderium, ad altaris sacramentum semper accedere metuumt, & ex metu incidunt cordis pusillanimitatem, imaginationesque quandoque periculosas. Hi reuera consolandi sunt admonendique, quod Dominus hoc Sacramentum instituerit, non ad irretiandas illaqueandasque, sed ad colligendas, sanandas perficiendasque animas. Idcirco vbicunq; inuenerit hanc bonam voluntatem, quæ non gaudeat secundum iudiciū rationis de villo peccato, nec statuat peccare, sed eligat mandatis suis voluntateque semper obtemperare, hunc nequaquam indignum habet perceptione huius Sacramenti. Qui tamen non senserit affectuosam deuotionem illam quæ à multis (licet fortassè imperfectioribus) sentitur, desideret tamen eum habere, non ob sui consolationem, sed propter Dei honorem, & vt sua desideria vitiosa mortificare fortiusque opprimere queat, ac purior inueniri in conspectu Domini, Vbi si tunc deuotione quoque hac sensibili post multa desideria caruerit, perseueret in bona voluntate, quam dixi, humilietque se, suis delictis & negligentijs tribuens hanc insipientiam aut frigiditatem, æstimetque se omni consolatione ac deuotione sensibili propterea indignum: & speret in sola misericordia Domini, super quâ securus tonitatur, præsertim, vt dixi, sentiens sibi neque præteritum peccatum ita placere, quin ad minus secundum rationalem voluntatem velit propter Dei reuerentiam non esse factum: neque futurum se desiderare, vt illi ad Dei sui contumeliã, velit acquiescere seu consentire. Qui in hac voluntate fratres se inuenerit (licet infirmus) accedat tanquam ad medicum, & hanc ipsam infirmitatem in sui excusationem quare accesserit, coram Deo adducat, id est, quia infirmus est, & medicina, hoc est, auxilio gratiæ eius (quæ hic exuberans scætet) egeat. Cæterum de præparatione forsan quis adhuc cõqueritur, quod indignus sit, nec (vt aiunt) quantum in se est fecerit. At qui si mil-

Deuotio
sensibilis
quam ra-
tione desi-
derari de-
beat.

Preparatio
potior qua
fit.

mille se annis quis præparauerit, indignus manebit. Quasi hodierna Sacramenti huius sumptio præparatio fit tibi ad crastinam. Dic igitur & ex animo dic te imparatum & indignum. Geme submisso capite & verecundo dolore loquere corde ante illum quem sumpturus es, propterea quod ad eum es ineptus ac indignus, licet contra ad eum sis indigus hoc sacramento, ut illo carere nequeas. Utrobique igitur angustia tibi fit, dum neque propter vilitatem audeas accedere, neque propter indigentiam te subtrahere. Itaque in hoc ambiguo versans, projice te in eum qui nouit figmentum suum, super misericordia tua innitens sola. Vt si à quopiam etiam angelorum cur audeas accedere, interrogatus fueris, dicas: Quia Domini misericordiam sunt infinita, & quia minimus sum, eiusque præsentia egeo: quantoque infirmior sum alijs, tanto minus carere eo possum. Hæc tamen omnia si etiam non potueris cogitare, nimia sterilitate aut obscuritate obrutus (ut dixi) caue nullius consensu habere peccati, & nihilo minus cum muliere Chananea clama (quamlibet etiam si durum ostendat, qui in veritate clementissimus est) post Dominum. Vnde nihil adhuc in corde perceptibilis deuotionis senseris, in fide Ecclesiam nuda, quomodo instructus es, accede, ratione credens, & sublimiter de hoc sacramento sentiens. Porro phantasias omnes fortasse irruentes perfidia aut blasphemiam, per contemptum transi: imò quasi nihil inde motus eas deride, nec tibi eas vendices, imputes vlllo modo aut ascribas, sed indignas, contra quæ certari quibusve debeat responderi, æstimas prætereas. Crede mihi, non deerit merces sterilitati huic tuæ, sic propter Deum in fide nuda tolerata. At vero id quod deuotionem sensibilem in se querunt excitare, eadem nutrire etiam debent ac fouere per exercitia præcipue mentalia, hoc est, per iuges aspirationes continuumque orandi, id est, mente cum Deo colloquendi vltim. Docet enim nos Iesus Dominus noster & saluator, semper quidem orare & non deficere. Apostolus quoque, *sine intermissione*, inquit, *orate*. Hoc potest impleri, tamen non continue quis ore preces fundat ad Deum (neque enim quæ litera sonat, sacra scriptura, aut in sensu quem verba faciunt, sed in sensu quo fiunt, debet intelligi) Impletur autem dum sic viuendo vnusquisque se agit, ut suis sanctis orationibus pijsque postulationibus mores sui non contradicant. Verbi gratia: Orans pro paupertate spiritus, si non cupiat thesaurizare super terram, sed in Deum diues fieri, licet ei temporales quoque diuitia non desint iuste acquisita: si non intumescat superbia, si neminem spernat, hic semper orat, quamdiu sanctæ huius beatitudinis in eo desiderium perseverat. Pari modo sentiendum est de cunctis alijs virtutibus: quamquam quamdiu desiderium in homine perseverat, tamdiu etiam pro illis ad Deum eius ratio perseverat.

Deuotio
sensibilis
quomodo
nutrienda.
Luc. 18.
1. Theff. 5.

Orare semper
per quod quis
possit sine
intermissione
Luc. 12.

Orandi mentem
taliter exercitium
quod conueniat
leat exerceri

Quod cum ita sit, potest tamen fateor homo per studium aspirandi ad Deum ad hoc assuescere, ut continue orans mente, vel pro se vel pro alijs ad Deum, nunc quidem gemendo, nunc optando, nunc gratias agendo, nunc commendando, nunc sese offerendo aut resignando, nunc etiam malum deprecando: aliquando Deo & Sanctis, aut etiam proximis coram Deo grauando: item miseris compatiendo, & suas vel alienas ærumnas coram Deo exponendo, modisque huiusmodi innumeris ad Deum mente & spiritu loquendo: tandem ad tantum orationis (præsertim mentalis) vltim consue-

ordinemque veniat, ut cum Deo omni in loco non aliter quam cum homine loquatur, nihil secum solo, sed omnia cum Deo, id est, quicquid agendum actumve est pertractans, sitque in eo nihil aliud quam continua iugisque oratio, puta ea, quæ fit spiritu & mente, licet quandoque etiam in verba prorumpat. Ad hoc mentale orandi exercitium summopere hortandi sunt pij ac Deo deuoti homines, propterea, quod magna virtus fructusque multi proficentis vitæ in eo contineantur. Neque enim oratio mentalis distractionem cordis ut vocalis sustinet. Et qui mentaliter orat, totus orat, at qui vocaliter orat, vnum ore potest proferre, aliud mente cogitare.

Itaque optimum est orandi genus, se ad mentalia desideria exercere sancta, meditari actus, virtutes, passionisque vitæ Domini nostri Iesu Christi. Quæ ut breuiter, licet multa complectamur, consideranda est Christi vita, in qua seprem cõtingit meditari. Primum, incommoda eiusdem corporalia propter nos suscepta, veluti sunt fames, sitis, æstus, frigus, corporis fatigatio ex itinere & laboribus prædicandi, atque huiusmodi alia. Quæ homo meditari solitus, aut seipsum cogitur reprehendere, aut correctiorem vitam instituire, aut gemere pro sui dissimilitudine, comparata erga Christi vitam, aut Christo agere gratias, aut frequentioribus desiderijs æstuantioribusque pro imitandi conformandique se Christo supplicare. Vnde fit continua iugisque oratio. Alterum est eius charitas & sitis ad salutem animarum, qua nihil eorum omisit quo vel vnâ animam conuerteret. Inde fuit, quod nulli labori pepercit, nulli fatigationi: orans, per noctem vigilans, per mundum discurrens, prædicans, affabilem se præbens, & manducans cum peccatoribus, curans infirmos, atque miraculis suæ prædicationis veritatem comprobans. Demum cum esset ex hoc mundo discessurus, Sacramentum, quo se vsque ad finem consummationemque seculi nobiscum mansurus, in cibum ac potum ministraret instituens. Atque nouissimè omnium post tam dira supplicia passionum, post crucis pœnas & dolores, nudum, vulneratum, ac inter latrones suspensum sese Patri per ignominiosam atque durissimam mortem pro nobis in precium nostræ redemptionis offerens. Hæc benè ac sæpius meditata, necesse est ut verecundiam ingratitude suæ homini ingerant, feruoremque ac deuotionem, vnde multi gemitus, multa suspiria, multa desideria, aspirationes, præcationesque cordis generentur ad Deum. Tertium est, quo meditandæ sunt virtutes actionesque Christi, puta quam pauper spiritu, quam humilis, quam mitis, quam benignus ac misericors, quam denique iniuriarum patiens, & delictorum immemor, atque omnium ad se accedentium peccitentium non aliter atque pater occurrens, & susceptor fuerit. Quibus omnibus se præbuit nobis in exemplum, instituens nos, quomodo oporteat Christianum viuere. Siquidem qui dicit se in Christo manere, debet sicut & ille ambulauit, ambulare. Eam ob rem excitentur oportet in corde meditantis desideria se conformandi Christo, indeque gemitus, quod post tam frequentes lapsus, post toties iteratum propositum, post multiplices conatus, post denique inuocationem diuini adiutorij, tam crebrè solitam est expertus & experitur quotidie in infirmitatem, instabilitatem, negligentiam, concupiscentiamque suam fallacem. Experitur quoque quam prorsus nihil fit. Ideo cõqueri habet & rixari secum & aduersus se: idque non secum solo, sed coram

Orationis mentalis fructus virtusque quæta.

Vita Christi quæ septem habeat in se meditanda. Incommoda Christi corporalia.

Charitas fidei que Christi ad salutem animarum.

Virtutes actionesque Christi meditare quid efficiant in nobis.

1. Ioan 2

M m m

Dom-

Opprobrio-
rum multi-
formitas.
Matt. 13.
Matt. 11.
Ioan. 8. 10.
Luc. 13.
Luc. 11.
Matt. 17.
Marc. 15.
Ioan. 19.
Pfal. 44.

Esaia 53.

Matt. 17.

Pœnarum
Christi va-
rietates.

Dolorum
internorum
Christi e-
normitas.

Dolores in-
ternos cur-
pati volue-
rit Christus.

Domino per modum collocutionis & verecundæ humiliationis sui, vt hœ-
rica non desperationem, pusillanimitatemq; generet, sed maiorem fiduciam,
quo non in aliquo suo vel proposito, vel merito habet, vbi confidat, aut qui-
escat, sed in nuda solâq; Dei miseratione & pietate tantum. Quartum est
multiformitas opprobriorum, detractorum, ignominiarum, despectuum,
contradictionum, iniquarum accusationum, contumeliarum, blasphemiarum,
confusionumq; quam propter te sustinuit. Vnde vocatur filius fabri &
Maria per contemptum: Item amicus peccatorum & Publicanorum vorax,
potator vini, insanus dæmonium habens, Samaritanus, seductor populi,
legis transgressor, blasphemus, & alia id genus multa: Nudatur, con-
spuitur, palmis cæditur, latronibus sociatur: imò latro illi præfertur, puta Barab-
bas, cui pessimo licet, vita à Iudæis redimitur, dum Iesus innocens ad crucem
postulatur. Denique, qui forma fuerat speciosus præ filiis hominum, tam vilis,
tamq; efficitur turpis: vt pote cuius facies illita erat sanguine, spuris, & li-
uore atque tumore, ex alapis & verberibus susceptis, vt neque humana opor-
tuit, neque decor esset in eo. Vnde vidimus, inquit, *eum despectum & nomini-
mum virorum, virum dolorum, & scientem infirmitatem, tanquam leprosum
percussum à Deo, ac humiliatum.* Ea propter quum Iesus ita deformis esset
passione, educendus ad Caluariam suis reinduitur vestimentis, ludæis
procurantibus, quo vel inde agnosceretur à populo & despiceretur: quum
qui mendax & seductor, latronumq; princeps, vt pote in eorum medio sus-
sensus foret inuentus. Quintum est, varietas pœnarum, dolorum, passionum-
q; quam pertulit ab hostibus. Quippe qui colaphis, alapis, flagellis, spinisq;
cruciatu, post multas tandem pœnas alias crucifixus, tribus horis, tribusq;
clavis in alto suspensus, & interna consolatione paterna destitutus, atque in-
mana infirmitati derelictus, sub aridissima fiti, cui nemo erat, qui pauxilla
aqua præberet, acerbissimam mortem sustinuit. Sextum, internorum dolorum
& tristitiarum enormitas. Siquidem pro omnium & singulorum peccatis
doluit, præ compassione nostri aliquoties fleuit. Instante passione omnia,
quæ sibi erant futura ac sustinenda per immanitatem Iudæorum singu-
latim in corde præiudicium, tractauit atque suo modo in anima præsensit: doluit
tantam passionem, tam paucis quæ pro omnibus sufficiebat, ob ingrati-
tudinem ipsorum profuturam. Doluit præterea damnandorum impietatem &
cæcitatem, doluit Parris sui irreuerentiam ex peccatis hominum, doluit
quoque tam grandè enormemq; peccatum futurum, quo se, id est, Dei filium,
mundus erat occisurus. Postremo, pro matre sua doluit in anima vulnerata,
item pro corpore suo mystico, id est, Ecclesia, quorum membra electa multa
pro suo nomine erant passura. Doluit autem & tristabatur, quia voluit
Neque enim sufficiebat sua ad nos charitati exterior passio in corpore ob-
lijs sibi illata, sed voluit etiam intus torqueri: quia voluit nos non potestate,
sed iustitia, redimere. Ideo licet vna allapa aut sanguinis gutta pro nobis fu-
isset propter suæ diuinitatis maiestatem atque excellentissimam dignitatem
suffecisset ad nostri redemptionem, non tamen hoc modo potestate redime-
re nos voluit, sed æquitate, æquivalentiaq; passionum internarum & ex-
ternarum, peccatis omnibus vniversi mundi commensurata ac debita, per
inde ac si omnia peccata mundi in vna lancea statera posita fuissent, in aliam
lancem

lancem ipse tot pœnas à se tolerandas ponere voluit, quantas & quot peccata illa diluenda exigerent secundum iustitiam & æquitatem, & non secundum personæ patientis dignitatem. Septimum est, vulnerum multiplicatio, & præciosissimi sanguinis sui effusio. Ad eum enim repletus est vulneribus, ut à planta pedis vsque ad verticem capitis non foret in eo sanitas, sed per totum corpus aut liuor, aut plaga tumens, aut vulnus erat. Sanguinem etiam ad eum abundanter effudit, ut crucem terramque rigaret: & vbicunque iuisset, vestigia post se cruenta relinqueret. Hæc diligenter omnia meditata compunctionem generant, cordis compansionem excitant, desideriaque eliciunt se Christo conformandi. Ex his multiplicitas occurrit mentalium orationum. Vnde paululum quis exercitatus assuescat, ut vita eius nihil aliud sit, quam iugis oratio: & hac non est melior præparatio ad Eucharistiæ sumptionem. Possentamen exercitium hoc frequentari quasi pro septem horis canonicis, ad renouandum mentis deuotionem. Quam si semper sensibilem etiam non recipit homo, nihilominus ab exercitio non desinat. Neque enim in sententis huiusmodi æstimatur perfectio deuotionis, sed in prompta voluntate, quæ se tradit in Dei cultum & honorem: parata etiam omni sentimento carere, & nihilominus vel sicco aridoque corde Deo seruire, quamdiu sic Deo placet: quandoquidem nihil potest homo habere, nisi quicquid dederit Dominus. Patienter igitur longanimitereque ipsum debet expectare, resignando, committendo atque credendo se diuinæ prouidentia, eiusque beneplacito plena confidentia. Quod utinam largiatur nobis Iesus Christus Dei & Virginis filius, in secula benedictus, Amen.

Vulnerum Christi multiplicatio. *Isaia 1.*

Præparatio ad Eucharistiæ sumptionem optima quæ. Deuotio vera quæ sit.

IN EADEM SOLENNITATE.

Cuiusmodi dona diuina in se collata admiretur homo, quomodo illis respondeat. Sermo II.

Accipite & manducate. Hoc est corpus meum, quod pro vobis tradetur. *1. Corinthiorum. 11.* Fratres charissimi scimus charitatem Domini nostri Iesu Christi, eiusque munificentiam & largitatem erga nos. Qui vbi omnia, quæ habuit, dedit nobis, tandem quia melius non habuit, nec dare potuit maius, dedit seipsum. Non ergo primum hoc eius est donum, quo nobis donauit corpus suum. Initio namque donauerat homini tam cælum quam terram, omnesque creaturas irracionales ad obediendum, *Omnia*, inquit *Psalmographus, subiicisti sub pedibus eius. Ecclesiasticus quoque dicit: Deus creauit hominem de terra, & dedit ei potestatem eorum, quæ sunt super terram. Videte cælum, videte planetas, videte solem & lunam, videte astra, influentias, motusque cælorum. Quibus hæc lucere? Quibus hæc seruiunt? Quis eorundem accipit utilitatem & operationem? Nonne propter hominem omnia hæc creata sunt. Maximè. Videte deinde quot animalium & piscium, quot volucrum sint varietates. Videte prata, nemora, frutices, germina, agros, hortos, arbores, flores, fontes, amnes riuosque, quo ordine, quo situ, quo ornatu distincta sunt. Quis ea condidit, aut cui conditor eadem condidit? Nonne nimis ipse creator sua eget creatura. Propter hominem igitur creauit, homini dedit nem.*

Dona diuina homini collata quæ sunt. *Psal. 8. Eccles. 17.*

Creata esse omnia propter hominem.

M m m 2

quæ-

Creaturis
quando ho-
mo dignè v-
tatur.

Dona alia
adhuc po-
tiora.

Pfal. 99.
Hebra. 1.

Angelorum
obsequium
erga homi-
nes.

Quò grati
esse debeat
mus S. An-
gelis.

Angelum
suum bonū
quando ve-
recundia af-
ficiat homo

Seipsum vti
dedit Deus
homini
multifariā.
Baruch. 3.
In socium.

quædam in cibum, quædam in potum. Alia dedit homini in obsequium, alia in exercitium, alia in exemplum: nonnulla quoque in eruditionem, nonnulla in solatium. Non modica res est, tot tantaque nobis donasse creatorem nostrum in commodum & ad instructionem nostram. Videte quomodo propter nos occidantur animalia, quomodo verberentur equi, quomodo fatigantur cuncta propter hominem. Videte, si etiam dignus sit homo, propter quod alia omnia moueantur aut patiantur. Certè si Deum creatorem suum diligat, si in præcio ac honore illum habet, si eius amore vniuersis tam vult carere, quam abundare, si solius Dei gloriam quærit, si nec propter se tantum et creaturis ministerium, solatium aut commodum quærit, sed purè admittit propter Deum, tunc dignus est. Non tamen hoc est, maximum, quod donat homini Deus. Sunt enim eius alia adhuc dona potiora, vnde creator magis agnoscitur dilectio. Siquidem dedit homini, dedit vermiculo terreno creaturas cælestes, atque nobilissimos principes suos angelos in ministerium. Nam *angelus suis mandauit de te, ô homo vt custodiant te in omni vijs tuis.* Et hi omnes sunt *administratorij spiritus in ministerium nisi propter te, qui hereditatem capiunt salutis.* Nonne videtur maximè indignum, maximè incongruum tantos principes constituere ministros ac seruos hominis, cui sacculus est vermium & putredo? Et qua ratione (si nobis liceret opera Dei discutere) id fieri decet, nisi per abundantiam diuinæ erga nos charitatis? Paciunt tamen & hoc angeli haud grauatur, imò cum exultatione, præsertim sentiant ex suo nos ministerio proficere. Diligunt enim & ipsi nos vehementer, & salutem nostram in modum gratulantur. Vis igitur tu illis è diuerso quoque gratus esse? Vis habere eis gratiam? Vis eos honore ac laetitia afficere? Haud melius id efficere potes, quam eorum monitis obtemperando, eos crebris, vt ita dicam, nuncijs ad Deum fatigando, quæ offerant Deo, munera munda purissimis eorum manibus committendo. Caue quoque, cum alij tui fratres in orationibus sunt constituti, cum pro Dei amore vigilant, aut Deum laudant, cum in obedientia occupantur, tu sis interim occupatus, aut iuxta desideria tua non laudabiliter occupatus. Tunc enim, quantum in te est, verecundia afficis angelum tuum, qui pro te zelatur: dum angelus custodes aliorum fratrum munera deuotionum, orationum, lectionum, obedientiæ & laborum, Deo offerunt, eisdemque gratiam reportant, angelus tuus per tuam ignauiam verecundus erubescit, non habens quod tuo nomine cum angelis custodibus reliquis Deo offerat. Caue ne angelis bonis suorum opera bona adferentibus, & angelo tuo, vt dixi, propterea quod nihil ex te offerendum receperit, vacante, demon sit aliquis improbus, qui te maligno peris, quod interea commiseris, aut boni, quod neglexeris, interim accuset. Tertio, dedit seipsum Dominus nobis, & hoc multifariam. Primo enim dedit seipsum nobis in socium exilij ac peregrinationis nostræ. Quod Baruch adhuc futurum testabatur, dicens: *Deinde in terris visus est, & cum hominibus conuersatus.* Quare cum hominibus conuersatus est: Vt eius erudiremur sermone, eius instrueremur exemplo. Vide quid prædicando te docuit, quid agendo prædicauit. Ante per Prophetas per sanctos Patriarchas quoque populum suum fecerat erudiri, vt non tam verba Dei audirent, quam opera quocumque eorum sancta homines viderent. At verò nunc seipsum nobis dedit, nobis collo-

colloquens, nobiscum viuens, cunctisq; clamans: Venite ad me omnes, qui laboratis & onerati estis, & ego reficiam vos. Tollite iugum meum super vos, & inuenietis requiem animabus vestris. Iugum enim meum suauis est, & onus meum leue. Discedite a me, quia mitis sum & humilis corde. Discurrat homo deuotus per omnes actus & opera Christi, expendatq; quid egerit, quidve passus ille fuerit, vt nos doceret tam mititate quam humilitatem, quo studeat illum imitari. Secundo, se dedit in seruum necessitatis nostrae. *Seruare*, ait per Esaiam, *me fecistis peccatis vestris*. Quod est, pro peccatis vestris eluendis, pro vulneribus vestris curandis, pro languoribus sanandis exinanitui me ipsum formam serui accipiens. *Vulneratus sum propter iniquitates vestras, attritus sum propter scelera vestra, & meo linore sanatus estis*. Discurre per mundum, vt sanarem omnes oppressos à Diabolo, vt euangelizarem his, qui prope, & his, qui longè sunt, vt ouem perditam requirerem, & inuentam humeris patri reportarem. Tertio, se ipsum dedit in precium redemptionis nostrae. Vnde ad Ephesios Paulus, *Dilexit nos*, inquit, *& obtulit seipsum pro nobis oblationem & hostiam Deo in odorem suauitatis*. Et apud Matthæum ipse ait: *Filius hominis venit dare animam suam in redemptionem pro multis*. In hoc admiranda est eius benignitas, q; de sanguine suo lauerit fecit, & antidotum, nō solū his, qui iā erāt vulnerati, sed etiā his, q; erant vulnerandi, prouidēs nō minus futuris, q; præteritis inimicis suis morbi remedium, peccatisq; antidotum. Charissimi fratres, sit nobis non modo quotidianum, sed continuum exercitium nostrum offerre Christi satisfactionem, Christi pœnas, Christi vulnera, Christi sanguinem pro nostris delictis, pro afflictis, pro tentatis, pro defunctis, & pro quibusuis necessitatibus tam nostris, quam alienis. Nihil enim est, quo reconciliari facilius, quo purgari citius, quo impetrare copiosius, cui deniq; possimus inniti securius, quam passio & vulnera Christi.

Quarto quod omnia dona excellit, dedit seipsum nobis in sacramento in cibum. *Panis* (inquit) *quem ego dabo, caro mea est pro mundi vita. Accipite item, & manducate. Hoc est corpus meum, quod pro vobis tradetur. Non solum autem ipse semel tradidit se in cibum, sed sumendum se etiam vsque ad consummationem seculi instituit, iubens nos hoc ipsum facere, hoc est corpus suum māducare, & sanguinem bibere in sui commemorationem, hoc est, vt suæ charitatis memoria, quæ in hoc beneficio admirabiliter omnem nostrum intellectum superat, à corde nostro nunquam recedat, sed huius aliorumque beneficiorum eius simus memores. Nihil illi prodest nostra memoria, nihil obest illi sui obliuio, sed nobis prouidet, & propter nos id iubet, qui sine eo viuere non possumus. Iussit autem (vt dixi) nos accedere, & corpus eius benedictum in sacramento sumere. Quod nisi iusserit, quis auderet Dominum suum māducare? Aded autem iussit, vt simul quoque inuiter, & præmia promittit sumentibus. Quapropter dicit de seipso: *Hic est panis de caelo descendēs, vt si quis ex ipso manducauerit, non moriatur. Adque iterum manifestius Ego sum panis viuus, qui de caelo descendi, si quis manducauerit ex hoc pane, viuet in æternum*. Et paulo post: *Qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem, habet vitam æternam*. Et iterum: *Qui manducat meam carnem, in me manet & ego in illo. Cæterum, quomodo sumentibus præmia promittit, ita non sumentibus adiicit minas: Nisi, inquit, māducaueritis carnem filij hominis, & biberitis eius sanguinem, nō**

Matt. 11.

In seruum.
Esaiæ 45.

Phil. 2.
Esaiæ 53.

Act. 10.

Eph. 2.

Luc. 15.

In precium.

Eph. 5.

Matt. 20.

Benignitas
Saluatoris
admiranda.

Merita Christi
pro quibus
necessitatibus
Deo esse offerenda.

In cibum.

Ioan. 6.

Matt. 26.

Marc. 14.

Luc. 22.

1. Cor. 11.

Memoriam
sui cui Christi
iusserit.

Premia cor-
pus Christi
sumentibus
promissa
quæ.

Ioan. 6.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Minas non
sumentibus
corpus Christi
illata
quæ.

Ioan. 6.

Ecc1 9.

In peccato
mortali se
esse, unde
quis certus
fiat.

Eucharistiã
accipiens
quò se corã
Deo temeri-
tatis excuset

habebitis vitam in vobis. Videtis quomodo consolatur pusillanimitatem nobis
tempore quoque & acedia minatur, vt si de conscientia nostra non sumus certi
quod dignè sumamus: saltem non sumus certi, quod indigni accedamus. Pri-
mò .n. nõ regitur à nobis, vt sciamus nos extra mortale peccatũ cõstitutos.
(Quia hoc scire foret certũ se esse in gratia Dei, q̄ scire nemo potest, cũ ne-
mo sit, qui amore an odio dignus sit, non ignoret.) Sed hoc necessarium est,
vt non scias, hoc est ne certus sis te esse in peccato mortali. Hoc enim, scilicet
se esse in peccato mortali, sæpe numero potest sciri, puta si noluerit à peccato
mortali abstinere, aut si nõ doleas de peccato mortali, præsertim secundum re-
tionẽ illud detestã, & teipsũ dãnans atq; dolens .pp̄t̄ea, etiã si nõ sensibili do-
lore doleas propter peccatũ, hoc est, p̄t̄ea, etiã si nõ sensibili do-
lore doleas propter peccatũ, hoc est, p̄t̄ea, etiã si nõ sensibili do-
lẽm rationem non doleas, si secundum rationem non iudices dolendum,
non libenter dolere etiã velis, si posses, in corde sensibili dolere propter
mortale peccatum, aut si abstinere nolueris à peccato, certus esse potes, con-
tra gratiam esse diuinam, nec ad sacramentum hoc eo tempore tibi acceden-
dum est. Non autem propterea abstinere te oportet, quod nescias te digni
accedere, aut quia incertus es te immunem ab omni esse peccato lætali. Alie-
qui nemo id scire potest, Proprietas enim contra hanc pusillanimitatem tuam contra hunc quoque timorem Do-
minus te, vt accedas, inuitat, accedenti præmia promittit, abstinenti vero
absque causa iusta minatur. Quo satis te corã Domino excusare potes temeritatis,
teipsũ humiliando dicendoquẽ: Verum quidem esse & tibi con-
pertissimum, quod ingratum, indeuotum, ad peccandum pronum, sæpe
peccata iterantem, non amantem (cuiusmodi tu es) dedecet indignumque
sit ad Deum accedere. Veruntamen cum magna rursus te necessitas urgeat
(quippe qui sine illo esse nõ possis) cum magna tam paupertas, quam amara
tua infirmitas te compellat, ipsiusquẽ ad hoc iubentis vt accedas, sit voluntas,
abstinere non ausis, sed eius te velis committere misericordia, quæ exuperat
omne iudicium, & in manus te præcipitare, non iudicis, sed clementissimi
patris, qui tuam necessitatem attendat, mendicitatem videat, confidentiam
tuam, licet tremulam admittat, accessumquẽ tuum ad hoc sacramentum gra-
tum habeat, non pro tua dignitate & merito, sed pro sua beneuolentia & pi-
tate, qui est benedictus in secula, Amen.

IN EADEM SOLENNITATE.

*De condigna communionẽ sacramenti Eucharistiæ, & de sedecim
fructibus eius. Sermo III.*

Qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem, habet vitam æternam.
Ioan. 6. Charissimi fratres, non leue aut paruum aliquid ei, qui cor-
pus Christi manducauerit, promittitur, quando vita promittitur æ-
terna. Quis .n. nõ omnia, quæ in mundo sunt, vitæ posthabeat æternæ. Vido-
mus igitur, quantam habeat erga nos charitatem Deus, qui ad eò nos inuitat
ad cibi huius sumptionem, ad eò cupit benefacere, ad eò nostram opor-
tatem, vt præmium quoque ad cibum hunc saluberrimum accedenti condita-
at. neque temporale, neque vile, sed optimum atque desideratissimum quod
nemo

nemo non summopere cupit, nempe vitam æternam. Omnia pro nobis dedit. Corpus enim, vires, commodum, requiem, animam suam, & quicquid habuit, quo nos redimeret, dedit pro nobis, quædam in obsequium, quædam in redemptionis precium. Nam propter nos seipsum fatigavit, propter nos in itineribus discurrit, propter nos miracula fecit, propter nos prædicavit, propter nos denique eluriam, sium, frigus æstumque toleravit. Nouissime simul omnia in mortem pro nobis, atque in redemptionis nostræ precium dedit. Verùm non sufficiebant hæc omnia eius charitati, imò nec nostræ sufficerent infirmitati, nisi daret & seipsum. Pro ingenti itaque charitate sua dedit seipsum modo familiarissimo nobis in cibum, quo simul inueneret, quod nihil nos permouere debeat ad hunc cibum, nisi charitas, & ipsius desiderium. Alia enim omnia propter ipsum quærenda sunt, non ipse propter alia. Quocirca cum multi credantur Eucharistiæ fructus, sintque in hoc cibo innumeræ operationes salutare: illis tamen omnibus Eucharistia ipsa nobilior digniorque est. Quia non solum virtutes & dona, verùm etiam virtutum & donorum, bonorumque omnium autorem in se habet. Debet igitur præcipue ad hoc sacramentum nos inuita e charitas, vt ideò accedamus, quia diligimus eum, cupientes hoc cibo confortari, & in charitate, & in huius cibi desiderio crescimus, quo eundem semper vehementius fortiusque diligamus. Desiderandus itaque est propter se amandus propter se, non propter alia. Licet tamen multa alia desiderare, licet quoque pro illis orare, licet conari, viresque pro illis extendere, quæ non sunt ipse, sed hæc tamè propter ipsum quærenda sunt, puta quo charitate ardentiori, firmiorique amoris nexu illi coniungamur, accipiamusque ab eodem dona, quibus magis illi placeamus, magisque eidem reddamus amabiles. Iustum namque est vt dona eius non propter nos tantum, nec propter aliud quodcunque, sed propter ipsum solum (vt his eidem efficiamur fideliores) optemus. Hoc modo multi assignantur fructus, virtutes seu effectus deuotæ sumptionis huius venerabilis sacramenti, quo pijs omnibus exercitium præstatur ante aut post sacramentum, eisdem à Deo petendi. Concluduntur autem his versibus:

*Viuiticat, purgat, minuit, quoque roborat, auget,
 Restaurat, lustrat, præseruat, terret, inarrat,
 Dulcat & impinguat, calet, vnit, gaudia tutat.*

Itaque *Primo* viuiticat hoc sacramentum, eum puta, qui hoc reuerenter deuoteque recipit. Viuiticat quidem, sed vita gratiæ, quomodo Christus dicit: *Qui manducat me, & ipse viuet propter me.* Accedens igitur ad hoc sacramentum, astima te tanquam mortuum. Quomodo, inquit, me æstimabo mortuum? Nempe hoc modo, si desiderium, amoremve tanti boni in te non habes, si eius feruentissimam erga te charitatem aut non sentis, aut non æstimas, si redamare illum totis viribus non concupiscis, si gratum te exhibere toto corde non niteris, si eius gratiam, eius amicitiam eidem placere præ omnibus non gestis, puta te mortuum. Si tamen bonæ es voluntatis, & hæc omnia in te inueniri affectas, non quidem omnino mortuus es, veruntamen vt mortuus accede, petens tibi ex illo donari vitam.

Secundo, purgat peccata. Est enim nobilissimum sacrificium, & quando pro peccatis offertur efficacissimum ad delenda expiandaque omnia peccata.

Quid nos ad Eucharistiæ sumptionem mouere debeat.

Dona Dei propter ipsum solum esse desideranda.

Eucharistiæ fructus sedem qui sunt.

Eucharistia vt viuiticat. Ioan 6. Quò se quis tanquam mortuum æstimare debeat.

Eucharistia vt purget peccata.

Quid

Ioan. 13.

Quid enim nobilius offertur pro peccato, & in peccati satis factionem, quam iudex ipsemet noster idē & saluator, qui se pro nobis in hoc sacrificio offerit Patri pro peccatis nostris? Eadem enim est oblatio in quouis sacrificio Missæ: nec alia, quàm eadem, ut dixi, quam Dñs noster Iesus Christus, in cena instituit, Apostolis dedit, & paulo post pro omnium peccatis in cruce obrulit. Reus itaque multorum delictorum, quorum pœnis obnoxius purgari atque fieri liber cupis, hanc hostiã, hoc est, cruenta Domini vulnera, roseum eius sanguinem, tumidas eius plagas, liuores exulceratos, tristitias, labores viuescos, atque aded mortem Dei & Domini nostri Iesu Christi pro te offero. Roga per huius oblationem, ut tuorum non reminiscatur peccatorum, sed eundem non solum tibi ignoscat culpam, sed & pœnam remittat. Tertio

Eucharistia
vt minuat
fomitē
peccatorū.

Sapient. 8.

nuit huius sacramenti perceptio fomitem peccati, hoc est, concupiscentias malas inclinationes prauas, vitia, passiones inordinatas, morusque illicitos. Scimus enim calida frigidis, & frigida calidis, hoc est, contraria contrariis curari. Cum igitur nobis innata sit prauitas & corruptio, quid illis fortioris possumus opponere remedijs, quam cibum & medicinam illam, in qua sola est puritas & sanctitudo: utpote quæ est candor lucis æternæ, & speculatio sine macula? Sentiens igitur te grauatum vitiorum putredine, sentiens te lutosum, tardū, grauem & acediosum, noli fugere à Christo, noli abstinere à cibo hoc saluifico, sed ingemisce te sentiens aliter quam oportet, atque ad eundem clema, qui solus miseretur gemituum pauperum. Dic: Domine Iesu, immundus sum, fateor: Hæc mihi vna est causa, quare ad te venio, quia peccator & immundus sum. Ad te igitur delictorum meorum mundatorem sanctificatoremque venio, te in domum meam immundam introduco, ut tua luce illustres omnes tenebras meas, & tua puritate sordes meas omnes purifices: Tu

Psal. 9.

virtute omnes cupio meos sanari morbos: Tu corpore, quod liuoribus & vulneribus cruentis ac salutiferis plenum est, meos opto curari languore.

Eucharistia
vt roborēt
fumentem
virtutesque
augeat.

Sana igitur pijsissime Saluator animam meam, quia peccaui tibi. Quarto roborat cor humanum ad grandia agenda, quemadmodum cibus corporalis fortificat ad laborem, sicut dicit Psalmista: *Panis cor hominis confirmat.* Quarto hoc sacramentum gratiam auget & virtutes. Si tibi deest, aut minor est gratia apud Deum, vbi eandem tibi comparare potes vberiore, quam illum inuitando ad te, atque deuotè eundem recipiendo? Nonne prudentes secuti in suis id quoque mundanis negocijs, vbi grande est aliquid impetrandum, faciunt? Nonne illis, quorum gratia, ope, consilio egent aut amicitia, supplicat, se humiliant, atque eorum gratiam ambiunt? non ne ad conuictos, quorum beneficijs cupiunt adiuuari, inuitant? Sic tu, quia sine Deo nihil es, cuius in omnibus gratia & bonitate eges, in hoc conuiuio, quod non tu illi, sed ipse tibi ministrat, ipsum inuita. Conare cum eo amicitiam familiaritatem que contrahere. Disce ei colloqui. Narra si quid habes languorum, perumnarum, caliginumque animæ. Stude ipsum propterea tanto humilior, tanto verecundius ad conuiuium illud inuitare: quo eius gratiam tibi auget eiusque amicitiam tibi compares grãdiore. Sexto restaurat, id scilicet, quod tuo spiritui subductum aut deperditum est. Cõstat cibo corporali recaptari seu restaurari, quod labore, aut ieiunio, aut ægritudine consuptioneve

Eucharistia
vt restaurēt
deperditum
spiritum.

midi radicalis perditum aut absumptum est. Videmus quotidie infirmos, ubi manducare cœperint, vberius aut suavius pristinam recuperare valetudine: recuperatisq; viribus iam posse, q̄ olim haud poterat. Hoc modo tu quoq; frequentatione delictorum spiritu factus infirmior, indevotiorq; quicquid virium spiritus, quicquid in te forditudinis sanctæ, quicquid virtutis ac constantiæ in te perijt, hoc cibo recupera. Expende, quod absque hoc cibo non potes non quotidie labi, ac te ipso minor fieri. Roga igitur piæ Dominum, ne importunitatem tuam ægrè ferat, si fortè infirmior, quam debes, accesseris. Accusâs te ipsum, roga ut boni cōsulat tuam necessitatem, quâdo quidem tibi non liceat vsque ad extremam tui interneccionem ab hoc cibo abstinere. Potius ita te restauret, ut semel ad eò conualescas, tamq; euadas robustus, ne te denuo infirmitas aut inopia spiritus grauet.

Septimo, lustrat seu illustrat intellectum. Ducit enim te cibus hic, tam ad tui quam ad Dei cognitionem: Quot videmus nonnunquam capite exinanitos, debiles, ac ferme amentes, quorum tamen post cibum sumptum ingenium & memoria reflorescunt: ad eò capiti quoque nocet inedia. Et tu hunc cibum tibi vide ne subtraxeris, sed pete in eo tibi dari sapientiã, ut cognoscenda agnoscas, amanda ames, & odienda non diligas. Hic namque cibus ad tui te perducet cognitionem, ut quo sapius hoc cibo non indignè fteris vsus eo agnoscas clarius delicta tua, videas culpam quam non videbas, caueas quod non vitabas, detesteris quod admittebas. Inde est quod deuotus accidere solet multis, ut quanto sint vigilantiores, ut ad dominicum hunc cibum dignè accedant, quantoq; hunc sepius iterant, tanto semper in oculis suis sibi videntur deteriores. Quod tamen non ideo fit illis, quod cibo illo efficiantur ad peccandum promiores, aut fragiliores ad repugnandum: sed ideo, quod intellectus eorum fit clarior, atque purgator affectus ad cognoscenda peccata, ad perspiciendos motus, ad discutiendâsq; intentiones. Vnde maior perfectiorq; delictorum erumpit cognitio, qua manifestantur sua illis peccata, quæ ante latebant. Arguuntur quæ aliquando delicta esse nesciebantur: & vbi crassa magnaq; non plangebantur olim peccata, nunc minutissima quæque spiritum contristant. Verum vnde hoc, nisi quia deuotè hoc cibo crebrius, vnde oculi eorum illuminantur, sese reficiunt? Heu verò, quam infelix eorum conditio, si quorum oculi ex huius sumptione sibi obscurentur. Prodigiosa res est, de lumine cæcutire. Misericordissimus hoc auertat à nobis Deus, illuminet ipse vultum suum super nos & misereatur nostri. *Octauo*, præseruat à languore, & à morte peccati. Id enim facit, quod cibus. Quomodo enim corporis membra externa suis munimentis aut armis proteguntur: ita vitalia ac interna, seu spiritalia membra, ne deficiant, cibo præseruâtur. Hoc modo, ne tentationibus victi succumbamus inimicis nostris, cibum hunc sumimus, qui præseruet nos muniatq; à ruina. *Nono* terret seu fugat demones. Si enim crux ipsa, seu dominica passio vel deuotè nominata timetur à diabolo, quanto magis Christus ipse in hoc sacramento, quod ad rememorandum dominicæ passionis mysterium institutum est, à diabolo formidatur: & si Deus fuerit, non dico solum pro te, sed & in te, quis contra te? Habemus igitur fiduciam hanc certam, quod Eucharistia præualeat diabolo. Habemus

Eucharistia
vt illustret
mentes.

Eucharistia
vt præseruet
à malo cul-
pæ.

Eucharistia
vt terret dæ-
mones.
Rom. 8.

Nnn

fidem

Eucharistia
vt Deo ani-
mā inaret.
Psal. 112.

fidem hanc, quod diabolus nihil præualebit aduersus Deum. Si igitur hodie
metuis, introduce Deum in domū tuam, & non timeas quid faciat tibi inimicus.
Decimo, inarrat Deo animam eius sponfam. Nihil .n. aliud est donum
eius, quod ad eō securam reddit amantem animam, quam hoc sacramentum
cuius fit perceptio, ne timeat anima, vt vana sit spes sua, aut vt contur-
tur ab expectatione sua: quin potius ex collatione præsentium munerum
struitur, quam firma sit expectatio futurorum. Transformat enim hominem
hoc sacramentum de timore in spem, de seruo in filium, de tepore in a-
rem, de tristitia in gaudium, quando in hoc sacramento quod cupierat, quod
quærebat, quod denique sperabat, accipit homo. Quare haud iniuria con-
latur, quod huius sacramenti susceptio, quodam sic modo ei diuinæ futu-
ris futuræ aut prægustatio, aut promissio, aut certè præmonitio. Car-
mus enim, quod is qui tanta charitate nos dignatur hic visitare, atque seipsum
nos cibare, dum ambulamus lutulenti in terris, multo magis nos reficiat
cœlis, dum sicut scriptum est, transiens ministrabit nobis. *Vndecimo*, hoc sa-
cramentum dulcat, hoc est, suauitatem, spiritualemque dulcedinem suam
ex se infundit. Quod tamen non facit nisi vbi os & gustum accedentis à ter-
nis inuenerit rebus defecatum, id est, vbi cor à priuato, à mundi quoque
more penitus inuenerit euacuatum ac liberum. Quocirca nos miserè de-
mi, si huius sacramenti non senserimus suauitatem, non ex defectu virtutis
sacramenti hoc contingit, sed ex ignauia nostra, propterea quod gustum
renis rebus infectum, spiritumque nostrum externis ac caducis implicatum
rebus ad altare portamus. Sunt tamen hic consolandi, qui vbi omnem opus-
naauerint pro mundicia cordis, nihil tamen dulcedinis consolationis
recipiunt in hoc sacramento, suntque admonendi, ne propterea aut legem
fiant ad sui custodiam, aut ad huius sacramenti frequentationem tardentur.
quemadmodum hi quoque monendi sunt, qui cordis delectationes sentiunt
in hoc cibo, ne inde aut glorientur apud seipsum, aut ad sui mortificationem
propterea efficiantur pigriores. *Duodecimo*, sacramentum hoc impinguit
hoc est, animam fecundam fertilemque deuotione facit. Innumera enim
operatur in homine. Siquidem dona largitur, eademque multiplicat, re-
uotionis perfundit, spirituali lætitia inebriat, bonam confirmat voluntatem.
Pinguis est enim panis Christi, & præbebit delicias regibus. Accede igitur
ora, vt spiritu impingeris, implearisque donis Spiritus S. vt sis fertilis & ho-
pius ad opera charitatis, ad opera misericordiarum, & ad omne opus bonum.
Tertiodecimo calet, hoc est, calefacit & inflammat ad charitatem. Sacramentum
hoc dilectionis est, quo se totam charitas effudit ad calefaciendam animam
ad excitandam dilectionem, ad acediam propulsandam maxime in corde.
Quapropter quia in nobis semper charitas crescere potest, quæ non nunquam
ad eō in nobis vt vix sentiat tepescit, frequentemus cum deuotione hoc
sacramentum, vt in nobis charitas non solum maneat, sed indies quæ
augeatur. Quemadmodum enim ignis igne admoto fit maior: sic charitas
charitate accedente vehementius inflammatur. *Quartodecimo*, vnit hic anima
salutifer animam Deo. Sicut enim cibus corporalis vertitur in comedentem
tem se, atque cum eodem vnum efficitur: ita eduersò cibus hic comedentem
conuertit in se, vt efficiatur deiformis. Quapropter admiranda est unctio

Eucharistia
vt impin-
guet animas

Eucharistia
vt inflamet
ad charitate
mentes.

Eucharistia
v. animas
Deo vniat.

lis dignatio diuina, quod se in cibo voluit nobis ministrare atque per modum cibi suo nos corpore reficere. Cur enim hoc fecit, nisi vt doceret nos, quomodo cibus vnitur manducanti, vnumq; cum ipso efficitur, ita nos vniamur sibi in se absorpti? Supremam itaque omnium coniunctionem, quæ esse cum eo potest, nobis voluit impartiri, quando in cibum se nobis tradidit. Neque enim alius potuit excogitari modus, quo ei anima fieret intimior, vicinior, coniunctiorue, ad eum vt non modo sociata diceretur Deo, sed etiam vnum esset cum ipso, quam in hoc sacramento.

Quintodecimo, gaudia dat spiritui. Qui enim leuitatibus abrenunciant consolationibusq; terrenis, iustum est, vt spiritali lætitia perfundantur, maxime autem conscientia testimonium illis perhibente, quod sint filij Dei. Verum qui iocari, leuitatibus, risibusq; sunt assueti, magnam spiritalis sanctæ & cōpunctionis & lætitiæ faciunt iacturam, propterea quod diuina consolatio nō datur his qui admittunt alienam. *Sextodecimo*, hoc sacramento tutat animam à pœnis purgatorij, protegens, iuxta tamen mensuram charitatis, qua sacramentum hoc sumitur. Sacramentum enim hoc non operatur semper iuxta virtutem, quam in se continet, sed iuxta congruitatem, decentiam, meritumq; hoc est, iuxta deuotionis conditionem eius qui hoc sumit. Migrantibus autem quod omnibus proficit vehementer, nulli debet esse ambiguum. Est enim cibus migranti vocaturq; viaticum, puta in cuius fortitudine sic migrans ambulat vsque ad montem Dei Oreb. Hos Eucharistiæ fructus, hos effectus atque virtutes charissimi fratres recensere volui, quo darem nō nullis cuiuspiam exercitij deuotionis, quod seruetur aut circa preparationem aut circa gratiarum actionem Missæ, occasionem, quo pro ijs effectibus impetrandis fusius sese Deo deuoti meditando desiderandoq; extendant. Ad laudem & gloriam eiusdem Domini nostri .esu Christi, qui est benedictus in secula, Amen.

Eucharistia
vt gaudia
spiritui con-
ferat.
Rom. 8.

Bernardus,
Eucharistia
vt protegat
animas a
pœnis.

IN SOLENNITATE S. IOANNIS BAPTISTÆ.

De commodo laudē, silentij ac solitudinis.

Sermo 1.

Inter natos mulierum non surrexit maior Ioanne Baptista. Matt. 11. Hæc verba veracissimi testis, imò ipsius veritatis sunt Domini nostri Iesu Christi fratres charissimi, qui post multam commendationem qua cognatū suum turbis prædicauerat abstinentem, constantem in fide, mundi & carnis contemptorem, pro Dei honore & legimus zelosum, Prophetā denique & plus quam Prophetam: tandem & Angelum, ac postremo veluti vno completi volens omnia, nulli sanctorum inferiorem, multis excellentiorem, summis quibusq; parem constituit, dicens: *Inter natos mulierum non surrexit maior Ioanne Baptista.* Cuius quidem laudes à doctissimis, ipsiq; sanctissimis patribus scriptas nobis prætereuntibus, hoc vnum exemplo fit, quod ad imitationem nos inuitet, quod pro sanctitatis custodia & incremento idem, licet in utero matris sanctus, eremi solitudinem ac silentium tam deuotus adhuc puer incolere cepit, ac si nihil foret aliud quod seruandæ

Nnn 2 cordis